

BEST

PEAK

TYT

TAMAMI YENİ NESİL SORULAR

COĞRAFYA

SORU BANKASI

MELİH MALKONDU - MEHMET TÜKENMİŞ

ÜNÜLÜ
YAYINLAR

Video Çözümlü

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: DOĞAL SİSTEMLER

□ İNSAN VE DOĞA ETKİLEŞİMİ	8
□ COĞRAFYANIN TANIMI, KONULARI, BÖLÜMLERİ VE GELİŞİMİ	10
□ DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE SONUÇLARI	14
□ DÜNYA'NIN GÜNLÜK (EKSEN) HAREKETİ VE SONUÇLARI	18
□ DÜNYA'NIN YILLIK (YÖRÜNGE) HAREKETİ VE SONUÇLARI	20
□ KOORDİNAT SİSTEMİ	26
□ KONUM VE TÜRKİYE'NİN COĞRAFİ KONUMU	30
□ HARİTALARDA TEMEL KAVRAMLAR, ÖLÇEK, UZUNLUK VE ALAN HESAPLAMA	40
□ HARİTACILIĞIN TARİHSEL GELİŞİMİ	44
□ HARİTALARDA YER ŞEKİLLERİNİN GÖSTERİMİ	46
□ ATMOSFER, HAVA DURUMU VE İKLİM	56
□ İKLİM ELEMANLARI: SICAKLIK	60
□ İKLİM ELEMANLARI: BASINÇ VE RÜZGÂRLAR	66
□ İKLİM ELEMANLARI: NEM VE YAĞIŞ	72
□ YERYÜZÜNDEKİ İKLİM TİPLERİ	76
□ TÜRKİYE'NİN İKLİMİ	80
□ DÜNYA'NIN TEKTONİK OLUŞUMU VE DEĞİŞİMİ	100
□ JEOLojİK ZAMANLAR	104
□ İÇ KUVVETLER	106
□ KAYAÇLAR VE YER ŞEKİLLERİ	110
□ TÜRKİYE'DE İÇ KUVVETLER	112
□ DIŞ KUVVETLER (AKARSULARIN OLUŞTURDUĞU YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ)	114
□ DIŞ KUVVETLER (RÜZGÂRLARIN OLUŞTURDUĞU YER ŞEKİLLERİ VE KARSTİK ARAZİLERDE OLUŞAN YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ)	118
□ DIŞ KUVVETLER (BUZULLARIN, DALGA VE AKINTILARIN OLUŞTURDUĞU YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ)	120
□ DIŞ KUVVETLER (KIYI TİPLERİ)	122
□ DIŞ KUVVETLER (YER ŞEKİLLERİNİN DİĞER OLUŞUM SÜREÇLERİ)	124
□ TÜRKİYE'DE DIŞ KUVVETLER	126
□ TÜRKİYE'DE BAŞLICA YÜZEY ŞEKİLLERİ	128
□ DÜNYA'DA SU KAYNAKLARI	140
□ TÜRKİYE'DE SU KAYNAKLARI VE SULARIN KULLANIMI	144
□ DÜNYA'DA TOPRAKLAR	150
□ TÜRKİYE'DE TOPRAKLAR VE TOPRAKLARIN KULLANIMI	154
□ DÜNYA'DA BİTKİLER	160
□ TÜRKİYE'DE BİTKİLER VE BİTKİLERDEN YARARLANMA	162

2. ÜNİTE: BEŞERİ SİSTEMLER

□ YERLEŞMELERİN GELİŞİMİ	168
□ YERLEŞME DOKULARI VE TİPLERİ	170
□ TÜRKİYE'DE YERLEŞMELER.....	174
□ NÜFUSUN ÖZELLİKLERİ VE ÖNEMİ	184
□ DÜNYA'DA NÜFUSUN TARİHSEL DEĞİŞİMİ VE DAĞILIŞI	186
□ NÜFUS PİRAMİTLERİ	188
□ TÜRKİYE'DE NÜFUS.....	190
□ GÖÇ VE GÖÇLERİN NEDENLERİ.....	200
□ TÜRKİYE'DE GÖÇLERİN NEDENLERİ, SONUÇLARI VE MEKÂNSAL ETKİLERİ.....	204
□ EKONOMİK FAALİYETLER.....	208

3. ÜNİTE: KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

□ BÖLGE VE BÖLGE ÇEŞİTLERİ	218
□ BÖLGE SINIRLARININ BELİRLENMESİ	220
□ DÜNYA'DA ULAŞIM VE ULAŞIM SİSTEMLERİ - 1 (KARA YOLU, DEMİR YOLU, HAVA YOLU, BORU HATLARI).....	224
□ DÜNYA'DA ULAŞIM VE ULAŞIM SİSTEMLERİ - 2 (DENİZ YOLU VE BOĞAZLAR - KANALLAR).....	228

4. ÜNİTE: ÇEVRE VE TOPLUM

□ AFETLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ VE DAĞILIŞI.....	238
□ TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER	242
□ AFETLERDEN KORUNMA YOLLARI	246
□ İNSANIN DOĞAYI KULLANMASI.....	250
□ DOĞAL ORTAMDA İNSAN ETKİLERİ.....	252

1. ÜNİTE

DOĞAL SİSTEMLER

- • • İNSAN VE DOĞA ETKİLEŞİMİ
- • • COĞRAFYANIN TANIMI, KONULARI, BÖLÜMLERİ VE GELİŞİMİ
- • • DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE SONUÇLARI
- • • DÜNYA'NIN GÜNLÜK (EKSEN) HAREKETİ VE SONUÇLARI
- • • DÜNYA'NIN YILLIK (YÖRÜNGE) HAREKETİ VE SONUÇLARI
- • • KOORDİNAT SİSTEMİ
- • • KONUM VE TÜRKİYE'NİN COĞRAFİ KONUMU
- • • HARİTALARDA TEMEL KAVRAMLAR, ÖLÇEK, UZUNLUK VE ALAN HESAPLAMA
- • • HARİTACILIĞIN TARİHSEL GELİŞİMİ
- • • HARİTALARDA YER ŞEKİLLERİNİN GÖSTERİMİ
- • • ATMOSFER, HAVA DURUMU VE İKLİM
- • • İKLİM ELEMANLARI: SICAKLIK
- • • İKLİM ELEMANLARI: BASINÇ VE RÜZGÂRLAR
- • • İKLİM ELEMANLARI: NEM VE YAĞIŞ
- • • YERYÜZÜNDEKİ İKLİM TİPLERİ
- • • TÜRKİYE'NİN İKLİMİ
- • • DÜNYA'NIN TEKTONİK OLUŞUMU VE DEĞİŞİMİ
- • • JEOLojİK ZAMANLAR
- • • İÇ KUVVETLER
- • • KAYAÇLAR VE YER ŞEKİLLERİ
- • • TÜRKİYE'DE İÇ KUVVETLER
- • • (DIŞ KUVVETLER (AKARSULARIN OLUŞTURDUĞU YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ
- • • DIŞ KUVVETLER (RÜZGÂRLARIN OLUŞTURDUĞU YER ŞEKİLLERİ VE (KARSTİK ARAZİLERDE OLUŞAN YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ
- • • DIŞ KUVVETLER (BUZULLARIN, DALGA VE AKINTILARIN OLUŞTURDUĞU YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ
- • • (DIŞ KUVVETLER (KIYI TİPLERİ
- • • (DIŞ KUVVETLER (YER ŞEKİLLERİNİN DİĞER OLUŞUM SÜREÇLERİ
- • • TÜRKİYE'DE DIŞ KUVVETLER
- • • TÜRKİYE'DE BAŞLICA YÜZEY ŞEKİLLERİ
- • • DÜNYA'DA SU KAYNAKLARI
- • • TÜRKİYE'DE SU KAYNAKLARI VE SULARIN KULLANIMI
- • • DÜNYA'DA TOPRAKLAR
- • • TÜRKİYE'DE TOPRAKLAR VE TOPRAKLARIN KULLANIMI
- • • DÜNYA'DA BİTKİLER
- • • TÜRKİYE'DE BİTKİLER VE BİTKİLERDEN YARARLANMA

TEST - 3

Sorular	Cevaplar
I. Eksen eğikliği bugünkünden daha fazla olsaydı ne gibi değişimler gözlenirdi?	a. Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesi sıcaklık üzerinde etkili değildir. Böyle olmazdı ülkemizde Ocak ayında yaz, temmuz ayında kış yaşanıyor olurdu.
II. Dünya'nın yörünge hareketinin ve yörünge şeklinin sıcaklık üzerindeki etkisi nedir?	b. Türkiye'de yaz ayları bugünkünden daha sıcak, kış ayları ise bugüne göre daha soğuk olurdu.
III. Yıl içinde aynı anda yarım kürelerde farklı mevsimlerin yaşanmasının nedeni nedir?	c. Mevsim kavramının oluşması ve değişim göstermesi eksen eğikliği ile ilgilidir.

Yukarıda yıllık hareket ile ilgili bazı sorular ve bu sorulara yönelik cevaplar karışık bir şekilde verilmiştir.

Buna göre, sorular ve cevaplar ile ilgili yapılan doğru eşleştirmeler aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

- A)

I - a
II - c
III - b

 B)

II - a
I - c
III - b

 C)

I - b
III - c
II - a
- D)

III - c
II - b
I - a

 E)

I - c
II - b
III - a

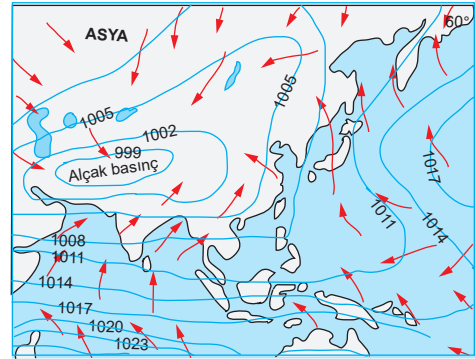
2. Aydınlanma çemberinin kutup noktalarından teğet geçtiği bir tarih için,

- Ekvator'daki cisimlerin öğle vakti gölge boyları sıfır olur.
- Kutup noktalarında 6 ay süren gündüz ya da gecelerin başlangıç tarihleridir.
- Türkiyede gündüz sürelerinin en uzun olduğu tarihlerdir.
- Bu tarihlerde Dünya, Güneş'e en yakın konumda yer aldığından, yörünge üzerindeki hızı en fazladır.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3.

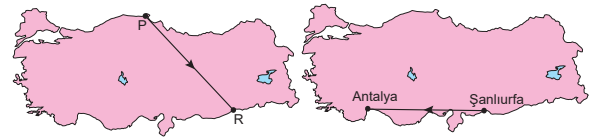
Dünya ikliminde şekilde gösterilen rüzgârların önemli bir etkisi vardır. Özellikle Güneydoğu Asya'da oldukça büyük etkileri vardır.

..... bağlı olarak oluşan bu rüzgârlar kara ve denizlerin de farklı ısınmasına bağlı olarak yıl içinde yön değiştirmektedir. mevsiminde okyanustan karaya doğru eser bu rüzgârlar, Güneydoğu Asya'ya aşırı miktarda yağış bırakmaktadır.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yerlere getirilmesi gereken uygun ifadeler aşağıdaki seçeneklerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Meltem, Eksen eğikliğine, Kış
B) Muson, Dünya'nın küresel şekline, Yaz
C) Alize, Eksen hareketine, Kış
D) Muson, Eksen eğikliğine, Yaz
E) Meltem, Eksen hareketine, Yaz

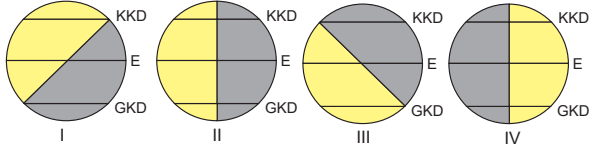
4.

Yukarıdaki haritalarda verilen güzergâhlar ve yapılan gözlemler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şanlıurfa'dan Antalya'ya doğru hareket edilirse gece - gündüz süre farkları değişim göstermez.
B) 23 Eylül tarihinde tüm doğrultularda yaşanan gündüz süreleri aynıdır.
C) 21 Haziran tarihinde P - R doğrultusunda hareket edilirse gölge boyları kısalmıştır.
D) Tüm doğrultularda gölge yönleri öğle vakti aynıdır.
E) 21 Aralık tarihinde Şanlıurfa - Antalya güzergâhı takip edilirse gece süresinin kısaltıldığı gözlenir.

Dünya'nın Yıllık (Yörünge) Hareketi ve Sonuçları

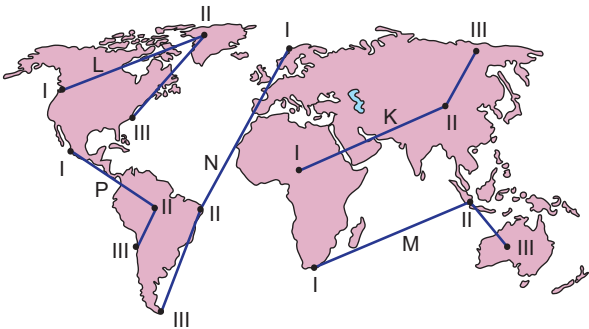
5 ve 6. soruları yukarıdaki şekillerden yararlanarak cevaplayınız.

5. Yukarıdaki şekillerde aydınlanma çemberinin farklı tarihlerdeki konumları verilmiştir.

Bu konumlar göz önünde bulundurulduğunda numaralandırılmış şekiller ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru bir ifade olur?

- A) I ve II. konumlar arasındaki tarihlerde Türkiyede kış koşulları yaşanmaktadır.
- B) II ve IV numaralı konumlarda Güneş ışınlarının en az tutulmaya uğradığı yer Yengeç Dönencesi'dir.
- C) III numaralı konumda Oğlak Dönencesi Güneş ışınlarını en küçük açıyla almaktadır.
- D) III ve IV numaralı konumlar arasında Arjantin'de kış koşulları yaşanmaktadır.
- E) Tüm konumlarda Ekvator'daki gündüz süresi 12 saattir.

6.

Yukarıdaki şekillerde aydınlanma çemberinin I, II ve III. konumlarını gözlemlemek isteyen bir gezgin haritadaki doğrultulardan hangisini takip etmiş olabilir?

- A) P
- B) K
- C) L
- D) M
- E) N

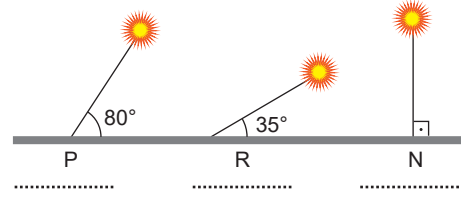
- 7.
- Yer ekseni ve ekliptik arasındaki açısal değerdir.
 - Güneş ışınlarının Kuzey ve Güney yarım kürelerde 90° ile gelebildiği son enlemin adıdır.
 - Ekvator ve ekliptik arasındaki açısal değerdir.
 - Dünya'nın Güneş çevresinde izlediği yörünge içinde bulunduğu düzlemdir.

Yukarıda yıllık hareket konusu içerisinde kullanılan bazı kavramlara ilişkin tanımlamalar verilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu tanımlamalar içerisinde yer almaz?

- A) 90°
- B) Ekliptik
- C) 66°33'
- D) 23°27'
- E) Dönence

8.

Yukarıdaki şekilde 23 Eylül tarihinde düz bir zeminde yer alan P, R ve N noktalarının öğle vakti Güneş ışınlarını alma açıları gösterilmiştir.

Buna göre; P, R ve N noktalarının enlem değerleri aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?

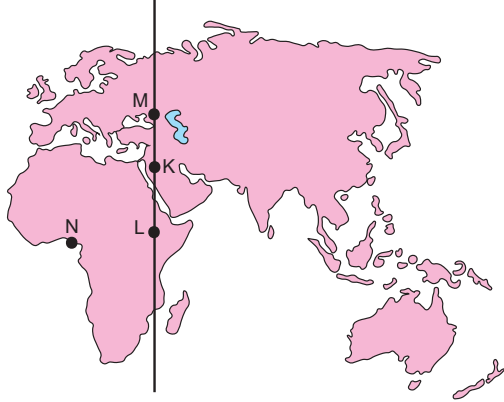
	P	R	N
A)	10°K	35°K	0°
B)	80°K	55°G	10°K
C)	10°G	55°G	0°
D)	80°G	0°	10°G
E)	10°K	0°	80°K

9. **Yıllık hareket ve sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru bir ifadedir?**

- A) Yengeç Dönencesi, Güneş ışınlarını 21 Aralık tarihinde dik açı ile almaktadır.
- B) Ekvator; 21 Mart ve 23 Eylül'de öğle vakti Güneş ışınlarını dik açı ile almaktadır.
- C) Aydınlanma çemberi solstis tarihlerinde kutup noktalarından teğet geçmektedir.
- D) Ekvator ve kutup noktalarının oluşması, yıllık hareket ile ilgilidir.
- E) Ekvator'a yaklaştıkça gece ve gündüz süre farkları artar.

GENEL TEKRAR TESTİ - 1

1 ve 2. soruları yukarıdaki şekilden yararlanılarak cevaplayınız.

1. Yukarıda verilen noktalar ve coğrafi konum özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) L ve N noktaları çizgisel hız değerlerinin fazla, tan ve gurup sürelerinin kısa olduğu yerlerdir.
- B) M noktası Türkiye'nin kış saati uygulamasında ayar boylamıdır.
- C) K noktasından N noktasına doğru gidildikçe iki meridyen arası mesafe genişler ve başlangıç meridyenine yaklaşmış olunur.
- D) K, L ve M noktalarında yıl boyunca yerel saat aynıdır.
- E) N noktasından M noktasına doğru gidildikçe yer çekimi artar, kalıcı kar alt sınırı ise azalır.

2. +1. saat diliminin merkez meridyeninde bulunan N kentinden hareket eden bir araştırmacı 26.09.2020 Cumartesi günü saat 23.00'te uçağa binmiş, 4 saatlik bir uçuşun ardından, +3 saat diliminin merkez meridyeninde yer alan M kentinin bulunduğu boylama ulaşmıştır. M kentinde 2 saat aktarma molası veren uçak doğuya doğru 3 saat dilimi katedilip ardından hedef noktasına ulaşmıştır.

Buna göre;

- I. M kentine ulaşıldığında tarih ve yerel saat nedir?
- II. Ulaşılan hedef noktasının saat dilimi nedir?

ifadelerinin cevapları aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II
A)	26.09.2020 - 05.00	+5. saat dilimi
B)	26.09.2020 - 03.00	-8. saat dilimi
C)	27.09.2020 - 06.00	-6. saat dilimi
D)	27.09.2020 - 04.00	+3. saat dilimi
E)	27.09.2020 - 05.00	+6. saat dilimi

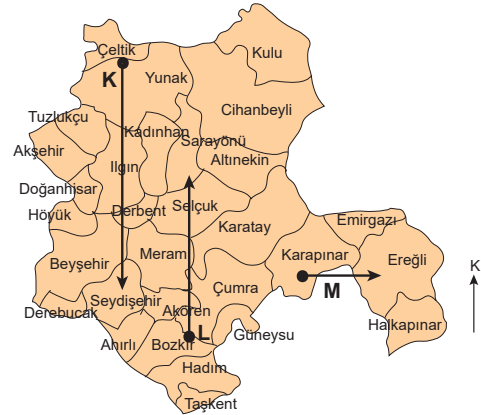
3. Coğrafya dersleri öncesinde kendi aralarında bazı yorumlamalarda bulunan dört öğrenci arasında aşağıdaki konuşmalar geçmiştir:

- (I) Bir ülkenin konumunun belirtilmesindeki en önemli unsur, o ülkenin matematik konumudur. Tabii ki matematik konum kendi başına her şeyi açıklamaya yetmez. Örneğin Türkiye'nin yeryüzü şekilleri ve genel yapısı özel konum koşulları ile açıklanır. (II) Konum belirtilmesinde kullanılan en önemli unsurlar arasında paralel ve meridyenler gelir. Paraleller ve meridyenler arası mesafe her yerde 111 km'dir. (III) Meridyen ile boylam aynı terim gibi yorumlansa da boylam kavramı aslında farklı bir coğrafi kavramdır. Herhangi bir noktanın başlangıç meridyeni ile arasındaki açısal uzaklığa boylam denir. (IV) Boylamlar yerel saatlerin anlaşılması ve yorumlanmasının yanı sıra sıcaklık değerleri hakkında da doğrudan bilgiler verir.

Buna göre, numaralandırılarak verilen öğrenci yorumlarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

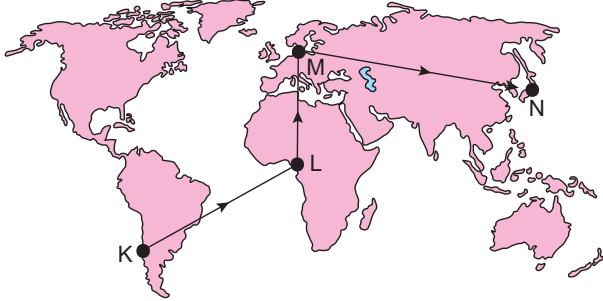
4. Aşağıda Konya ve ilçelerinde farklı doğrultularda yol alan araştırmacıların güzergâhları gösterilmiştir.

Buna göre, araştırmacıların takip etmiş oldukları güzergâhlar ve yapmış olabilecekleri gözlemler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) K güzergâhını takip eden gözlemci 21 Haziran tarihinde gündüz süresinin kısalacağını gözlemler.
- B) M güzergâhında çizgisel hız değişmez.
- C) L güzergâhında 21 Aralık tarihinde gece süreleri uzar.
- D) M doğrultusunda yerel saat daha ileridir.
- E) Ekinoks tarihlerinde tüm doğrultularda Güneş, aynı anda doğar.

5. Aşağıda bir araştırmacının takip ettiği güzergâh harflendirilerek gösterilmiştir.

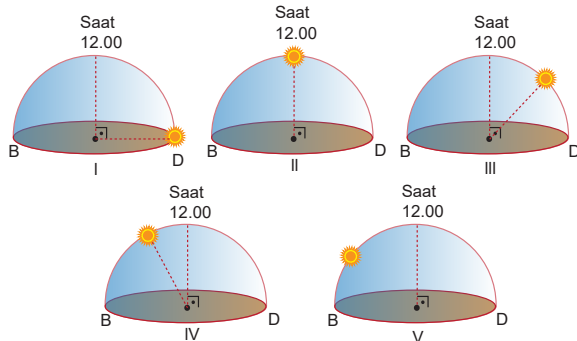

Buna göre, yukarıda belirtilen noktalar ve takip edilen güzergâh ile ilgili olarak,

- I. Yerel saat farkı en fazla olan noktalar K ve N'dir.
 - II. M'den N'ye doğru gidildikçe çizgisel hız azalır; yer çekimi ise artar.
 - III. 21 Haziran tarihinde L'den M'ye hareket edilirse gündüz süresi uzar.
 - IV. N noktasında Güneş, diğer noktalardan geç doğar.
- ifadelerinden hangileri **yanlıştır**?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Dünya 15 derecelik meridyen dönüşünü 1 saatte tamamlarken; 180 derecelik dönüşünü 12 saatte, 360 derecelik dönüşünü 24 saatte tamamlar. Aşağıda beş farklı merkezde aynı anda Güneş'in ufuktaki konumları verilmiştir.

Buna göre, hangi iki merkez arasında 9 saatlik bir yerel saat farkı vardır? (Ekinoks tarihleri kriter olarak alınmıştır.)

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

7. I. Bitki örtüsünün Ekvator'dan kutuplara doğru kuşaklar oluşturması
II. Türkiyede aynı anda çok sayıda farklı hava koşulunun etkili olması
III. Rusya'da çok sayıda saat diliminin kullanılması
IV. 21 Haziran tarihinde gündüz süresinin Konya'dan İstanbul'a gidildikçe uzaması

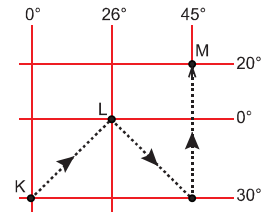
Yukarıdakilerden hangileri enlemin coğrafi unsurlar üzerindeki etkisine örnek olarak **gösterilemez**?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi meridyenlerin özellikleri arasında **gösterilemez**?

- A) Aynı meridyen üzerindeki noktalarda yerel saat her zaman aynıdır.
- B) Bir meridyen üzerinde tüm noktalarda ekinoks tarihinde Güneş aynı anda doğar, aynı anda batar.
- C) Kuzey - güney yönünde uzanırlar.
- D) Doğuda 180, batıda 180 olmak üzere toplam 360 meridyen dairesi vardır.
- E) Meridyenler birer derecelik aralıklarla çizilirler.

9. Aşağıdaki koordinat düzleminde bir uçağın K noktasından M noktasına doğru takip ettiği güzergâh gösterilmiştir.

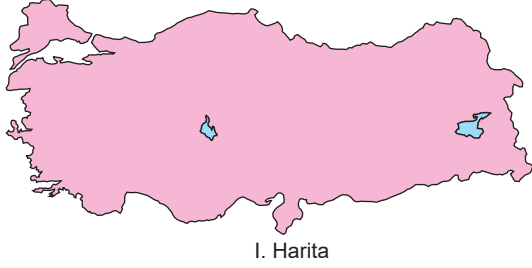
Buna göre, yukarıdaki koordinat düzlemi ile ilgili olarak,

- I. K noktası 1. saat dilimi sınırları içerisindedir.
- II. L ve M noktaları arasında 76 dk zaman farkı bulunmaktadır.
- III. L noktası yıl boyunca Güneş ışınlarını 90° ile alır.
- IV. M noktası Türkiye'nin saat uygulamasında kullandığı ayar boylamıdır.

ifadelerinden hangileri **yanlıştır**?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6.

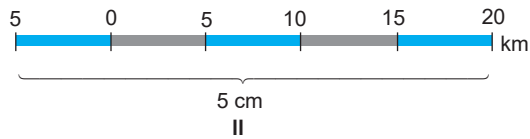
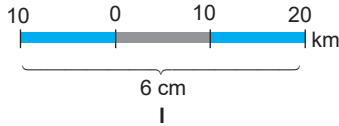

Yukarıda aynı büyüklükteki kâğıtlara çizilmiş iki farklı harita gösterilmiştir.

Buna göre, verilen haritalar ve ölçek özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) II. haritanın ölçeği daha büyüktür.
- B) I. haritada ayrıntı daha azdır.
- C) II. haritada çizilecek izohipsler arasındaki yükselti farkı daha azdır.
- D) II. haritada hata oranı daha azdır.
- E) I. haritada harita uzunlukları daha fazladır.

7.

Yukarıda çizgi ölçekleri verilen Türkiye fiziki haritaları ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) I. haritanın boyutları daha büyüktür.
- B) II. haritada bozulma oranı daha fazladır.
- C) Konya- Antalya arası uzaklık I. haritada daha azdır.
- D) İzohipsler arası yükselti farkı I. haritada daha azdır.
- E) II. haritada meydana gelen bozulmalar daha fazladır.

8.

Antalya'nın tamamının gösterildiği 1/600.000 ölçekli bir siyasi harita ile yine Antalya'nın tamamının gösterildiği 1/3.000.000 ölçekli siyasi harita;

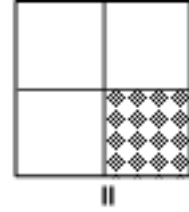
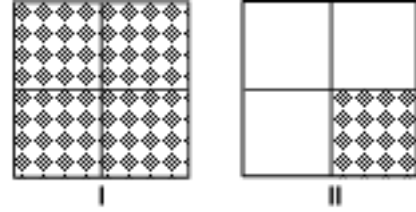
- I. Küçültme oranı,
- II. Lejant,
- III. Haritadaki bozulma oranı,
- IV. Harita alanı

özelliklerinden hangisi bakımından benzerlik gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) I, II ve III

9.

Aşağıda aynı bölgeye ait olan iki farklı haritanın düzlem üzerinde kapladığı alanlar gösterilmiştir.

Buna göre, verilen haritalar ve özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. haritadaki ölçeğin payda sayısı daha büyüktür.
- B) II. haritada izohipsler arasındaki yükselti farkı daha azdır.
- C) II. harita daha ayrıntılıdır.
- D) I. haritada bozulma oranı daha azdır.
- E) II. haritadaki ölçek paydası I. haritadan iki kat küçüktür.

10.

Aşağıda harita bilgisinde kullanılan bazı kavramların açıklamaları verilmiştir.

- Haritadaki küçültme oranıdır.
- Haritada yer alan sembol ve işaretlerin gösterildiği kısımdır.
- Yeryüzü şekillerinin gösterildiği harita çeşitleridir.
- Farklı uzunluk ve sıklıktaki çizgiler ile yeryüzü şekillerinin gösterilme yöntemidir.

Buna göre, yukarıda aşağıdaki kavramlardan hangisine ilişkin bir tanımlama yapılmamıştır?

- A) Lejant
- B) Ölçek
- C) Topoğrafya haritası
- D) Eküidistans
- E) Tarama yöntemi

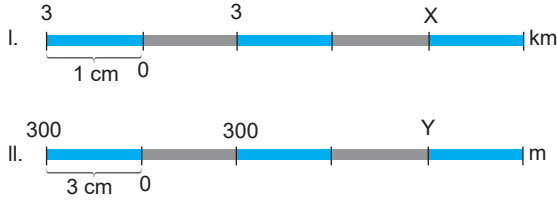
TEST - 2

1. Konya'dan hareket eden hızlı tren önce Polatlı'ya daha sonra Eskişehir'e ulaşmıştır. Hızlı trenin yol aldığı mesafe haritada üzerinde Konya - Polatlı 8 cm, Polatlı - Eskişehir arası 4 cm ölçülmüştür.

Hızlı tren bu yolculuk boyunca 360 km yol gittiğine göre, üzerinde ölçüm yapılan haritanın ölçeği nedir?

- A) 1/3.000.000
B) 1/300.000
C) 1/3.300.000
D) 1/100.000
E) 1/3.600.000

2. Aşağıda iki farklı haritaya ait çizgi ölçek değerleri verilmiştir.

Buna göre, çizgi ölçekleri verilen haritalar ve özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. harita orta ölçekli olup haritadaki 1 cm gerçekte 3 km'dir.
B) II. haritanın kesir ölçek olarak karşılığı 1/10.000'dir.
C) II. harita büyük ölçekli olup plan olarak değerlendirilir.
D) I. haritanın ayrıntıyı gösterme gücü II. haritadan fazladır.
E) I. haritada X, 9 km; II. haritada Y, 900 m'dir.

3. X ve Y köyleri arasındaki mesafe 1/500.000 ölçekli bir haritada 18 cm olarak ölçülmüştür.

Buna göre, X - Y köyleri arasındaki mesafenin 6 cm olarak ölçüldüğü bir haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

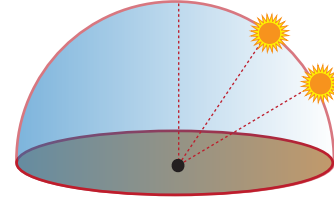
- A) 1/5.000.000
B) 1/1.500.000
C) 1/1.000.000
D) 1/2.000.000
E) 1/50.000

4. Ekvator üzerinde bulunan iki noktadan birinin yerel saati 11.24, diğerinin saati ise 11.32'dir.

Bu iki nokta arası 1/2.000.000 ölçekli bir haritada kaç cm ile gösterilebilir?

- A) 2
B) 22
C) 22,2
D) 11,1
E) 111,1

5. Aşağıdaki şekilde Ekvator üzerinde bulunan iki merkeze ait Güneş'in konumları gösterilmiştir.

Verilen iki konum arasında 2 saatlik bir zaman farkı olduğu göz önünde bulundurulursa bu merkezler arası mesafenin 10 cm olarak gösterildiği bir haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/2.200.000
B) 1/800.000
C) 1/3.330.000
D) 1/22.200.000
E) 1/33.300.000

6. Gece ve gündüz süresinin yıl boyunca eşit olduğu X noktasından hareket eden bir araç, bu noktadan iz düşümsel olarak 2220 km kuzeye doğru hareket etmiş ve buradaki Y noktasına ulaşmıştır.

Buna göre, X ve Y arasındaki mesafe 1/2.000.000 ölçekli bir haritada kaç cm ile gösterilir?

- A) 111 cm
B) 11,1 cm
C) 1111 cm
D) 11 cm
E) 1 cm

TEST - 1

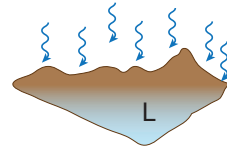
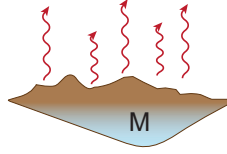
1. (I) İklim konusunun en önemli elemanlarından biri de basınctır. Basıncı belirleyen birçok faktör bulunmakla beraber özellikle sıcaklık, basınç değerleri üzerinde önemli etkilere sahiptir. Sıcaklık ve basınç doğru orantılı olup sıcaklık arttıkça basınçta da artışlar görülmektedir. (II) Bunun yanı sıra gaz yoğunluğunun artması da basınç değerlerinin artması anlamına gelir. (III) Normal basınç değeri 1013 mb'dir ve bu değerin üzerindeki yüksek basınç, altındaki değerler ise alçak basınctır. (IV) Dünya'nın bazı kısımlarında sürekli basınç merkezleri bulunmaktadır. Ekvator'da oluşan sürekli basınçlar dinamik kökenli, 30° ve 60° enlemlerinde oluşanlar ise termik kökenlidir.

Yukarıdaki paragrafta basınç ile ilgili olarak verilen cümlelerden hangilerinde bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda iki farklı bölgeye ait hava hareketleri ve buralara ilişkin bilgiler verilmiştir.

- I. Yağış ihtimali yüksektir.
II. Gaz yoğunluğu fazladır.
III. Ekvator'da ve kutuplarda yıl boyu görülen bir basınç şeklidir.
IV. Yağış ihtimali düşüktür.
V. Hava hareketi çevreden merkeze doğrudur.

Yukarıda hava hareketi ve bazı özellikleri verilen basınç merkezleri ile ilgili olarak yanlarında yapılan eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II, III ve IV E) II, III ve V

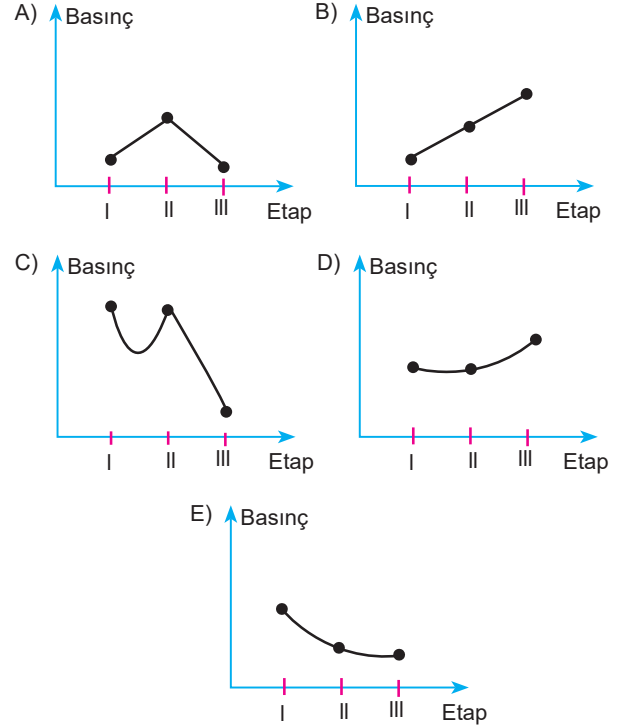
3. Aşağıdakilerden hangisi basınç üzerinde etkili olan faktörler arasında yer almaz?

- A) Yükselti B) Dinamik etkenler C) Sıcaklık
D) Nem E) Yer çekimi

Bu dağ tırmanışının bizi zorlayacağı belliydi. Hazırlıklarımızın ilk gününde deniz kıyısında idik. Tırmanışın ilk etabında ortalama bir yürüyüş hızı ile 2500 m'ye kadar çıktık. Güzergâhımız sadece dikey doğrultulu değildi. İkinci etapta 3000 m'den sonra bir krater çukuruna doğru inişe geçtik. Bu kısmı geçip tekrar tırmanışa başladığımızda 5000 m'lere kadar ulaşmıştık. Tırmanışımızın üçüncü ve son etabında ise 7000 m yükseltiye çıkarak tırmanışımızı sonlandırdık.

4 ve 5. soruları yukarıdaki parçadan yararlanılarak cevaplayınız.

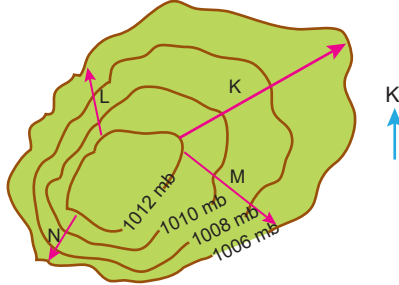
4. Yükselti ve basınç arasındaki değişim ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda bahsedilen tırmanışa ait basınç değişim grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

5. Dağ tırmanışının üç farklı etabı ve bu etaplardaki basınç özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tırmanışın I. etabında gaz yoğunluğu daha fazladır.
B) Tırmanışın son etabında gaz yoğunluğu en azdır.
C) III. etapta su buharı azalmış, buna bağlı olarak sıcaklık farkları artmıştır.
D) III. etapta yer çekimi etkisi daha fazladır.
E) II. etapta basınç merkezinde yağış ihtimali daha düşüktür.

6. Aşağıda izobar haritasında basınç değerleri ve dört farklı rüzgâr gösterilmiştir.

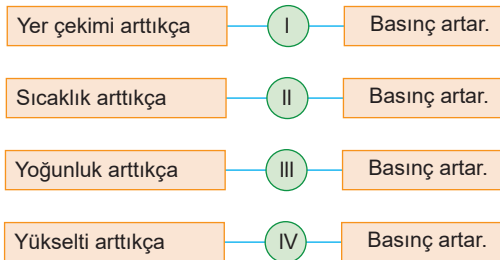
Haritada gösterilen izobar haritası ve rüzgârlar ile ilgili olarak,

- I. M rüzgârı KB - GD yönlüdür.
- II. Hızı en fazla olan rüzgâr N, en az olan ise K rüzgârıdır.
- III. Haritada en yüksek basınç değeri 1012 mb'dır.
- IV. Harita kesinlikle Kuzey Yarım Küre'de bir bölgeye aittir.

Bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki verilen kavram haritasında olgu - olay eşleştirmesi verilmiştir.

Buna göre, basınç değişimine ilişkin yukarıda numaralandırılmış bilgi eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

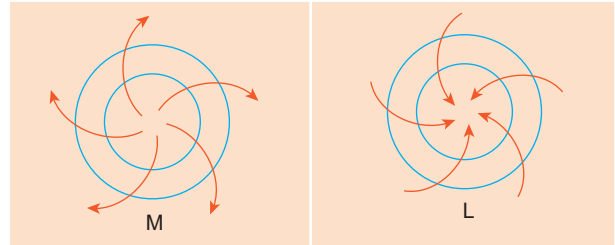
8. Aşağıda bazı rüzgârın isimleri belirtilmiştir.

- I. Muson rüzgârları
- II. Doğu rüzgârları
- III. Alize rüzgârları
- IV. Batı rüzgârları
- V. Kutup rüzgârları

Bu rüzgârlardan hangilerinin oluşumunda dinamik basınç merkezlerinin etkisi bulunmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve V
D) II ve IV E) IV ve V

9. Aşağıda farklı yerlere ait basınç grafikleri verilmiştir.

- I. Alçalıcı hava hareketleri görülür.
- II. Özellikle kış mevsiminde ısı kaybı azdır.
- III. Kuzey Yarım Küre'de yer alır.

- IV. Bulutluluk oranı fazladır.
- V. Güney Yarım Küre'de yer alır.
- VI. Sıcaklık farkları fazladır.

Yukarıda verilen basınç grafikleri ve grafiklerle ilgili yapılan bilgi eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) II, III ve IV C) III ve V
D) II ve VI E) II, V ve VI

10. Basınç değerlerinin düşük olduğu yerler ile ilgili olarak,

- I. Yükselici hava hareketi görülür.
- II. Yağış ihtimalinin az olduğu alanlardır.
- III. Hava hareketi çevreden merkeze doğrudur.
- IV. Bulutluluğun az olduğu ortamlardır.

İfadelerinden hangilerinin yanlışı olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

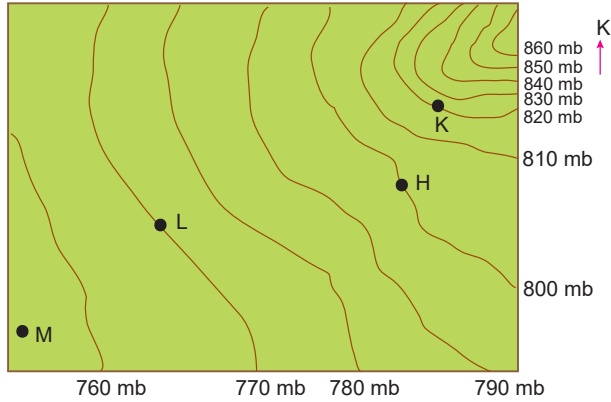

TEST - 3

Gaz moleküllerinden oluşan hava kütleleri, yüksek basınç merkezlerinden alçak basınç merkezlerine doğru hareket ederler. Hava moleküllerinin yeryüzüne paralel olarak yaptıkları bu harekete "rüzgâr" denir. Deniz seviyesinde 1013 milibar hava basıncı normal hava basıncı olarak kabul edilir.

Bunun altındaki değerler alçak basınç, üstündeki değerler ise yüksek basınç sayılır.

Yüksek ve alçak basınç arası fark ne kadar çok ise, bu alanlar arası etkileşim o kadar kuvvetli olur ve rüzgâr hızlanır. Ayrıca basınç alanlarının arasındaki mesafe de rüzgârın hızı üzerinde etkilidir.

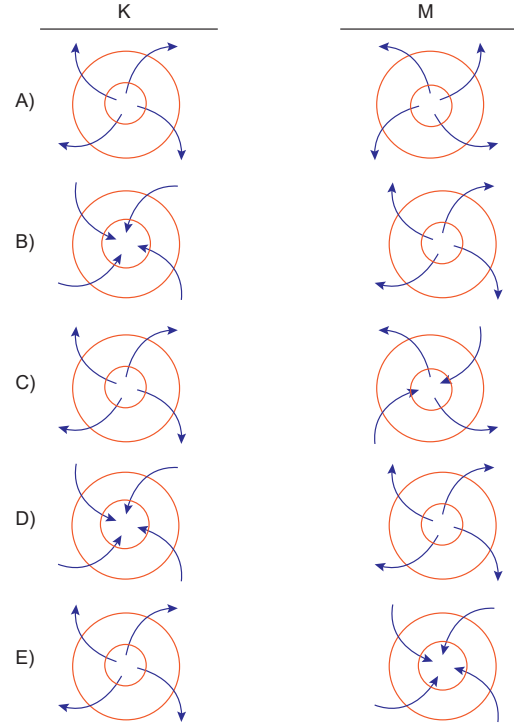

1 ve 2. soruları yukarıdaki parçadan yararlanılarak cevaplayınız.

1. Yukarıda verilen izobar haritası ve üzerinde belirtilen noktalar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Haritada en yüksek ve en düşük basınç arasındaki fark 100 mb'den fazladır.
- B) Bölgede hakim rüzgâr yönü kuzeydoğudan güneybatıyadır.
- C) K noktasının bulunduğu alanda eğim değerleri artmıştır.
- D) K - H noktaları arasında oluşabilecek bir rüzgârın hızı, L - M arasında oluşabilecek rüzgârın hızından fazladır.
- E) Bölgenin kuzeydoğusunda basınç değerleri daha yüksektir.

2. İzobar haritası verilen bölgenin Kuzey Yarım Küre'de bulunduğu düşünülürse, K ve M noktalarının basınç grafiklerinin birbirine göre aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru eşleştirildiği söylenebilir?

3. Rüzgârlar ve özellikleri ile ilgili olarak,

- I. Basınç farkı arttıkça rüzgârların hızı da artar.
- II. Tüm mevsimlik rüzgârlar günlük harekete bağlı olarak oluşur.
- III. Basınç merkezlerinin konumu değiştiğinde rüzgârların yönü de değişir.
- IV. Deniz meltemleri etkili oldukları kıyılarda bol yağışa neden olur.

verilen ifadelerden hangileri yanlıştır?

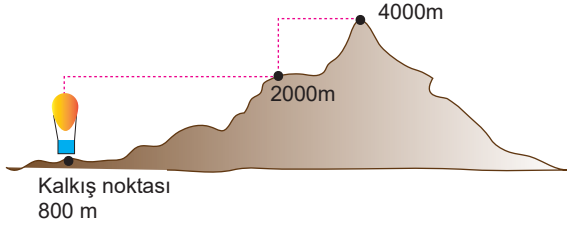
- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. Basınç değişimi üzerinde birçok faktör etkili olmakla beraber bu faktörlerin en önemlilerden biri de yükseltidir. Yükselti ve basınç arasındaki ilişki, sıcaklık ve basınç arasındaki ilişkiye uyan bir profil çizmez.

Buna göre, basınç değişimi üzerinde sadece yükseltinin etkili olduğu düşünülürse aşağıdaki illerden hangisinde basınç değerlerinin daha düşük olacağı söylenebilir?

- A) Kocaeli
- B) Edirne
- C) Konya
- D) Kars
- E) Mersin

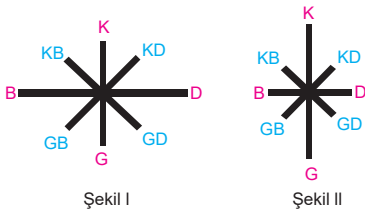
5. Aşağıda meteorolojik tespitler yapan bir balonun uçuş güzergâhı gösterilmiştir.

Buna göre, verilen uçuş rotası ve bu rota boyunca yapılacak gözlemler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini söylemek **yanlış** olur?

- A) En yüksek noktada gaz yoğunluğu da en fazladır.
 B) Yükselti arttıkça basınç değerleri genel olarak azalmıştır.
 C) Uçuş rotasının başlangıç ve bitiş noktaları arasında yaklaşık 16 °C'lik sıcaklık farkı bulunmaktadır.
 D) Yükselti arttıkça sıcaklık farkları da artış göstermiştir.
 E) Yüksek kesimlerde yer çekimi etkisi azalmıştır.

6. Rüzgârların hangi yönden kaç kez estiğini gösteren grafiklere rüzgâr frekans gülleri denir. Frekans gülleri ait oldukları bölgelerin genel yapısı hakkında önemli bilgiler vermektedir.

Ege Bölgesi'nde yer alan ve Şekil - I'deki gibi bir frekans gülü olan bir yerin Şekil - II'deki gibi bir frekans gülüne sahip olabilmesi için aşağıdaki değişimlerden hangisinin gerçekleşmesi gerekir?

- A) Yüz ölçümünün değişim göstermesi
 B) Bölgenin yüksek olması
 C) Dağların kuzey - güney yönünde uzanması
 D) Bitki örtüsünün şimdikinden az olması
 E) Deniz etkisinin iç kesimlere sokulamaması

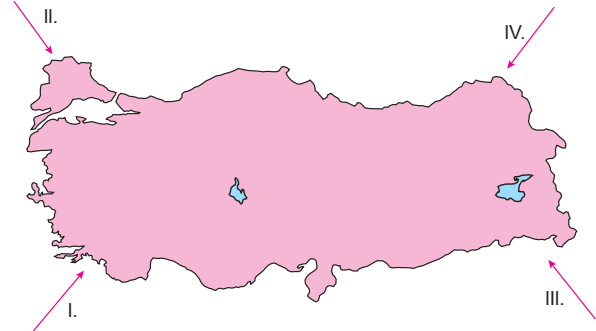
7. (I) Rüzgârların hızı üzerinde birçok faktör etkili olmaktadır. Bunların en başında ise basınç farkı gelir. (II) Basınç farklarının artması, rüzgârın hızının da artmasına neden olmaktadır. (III) Basınç farklarından sonra bir diğer hız değiştiren unsur ise basınç merkezleri arasındaki mesafedir. Basınç merkezleri arasındaki mesafenin artması rüzgârların da hızının artmasına neden olmaktadır. (IV) Tabii ki rüzgârların hızı üzerinde etkili olan durumlar bunlarla sınırlı değildir. Dünya'nın kendi etrafındaki hareketi rüzgârlarda sapmalara neden olmakta ve rüzgâr hızını değiştirmektedir. (V) Yer şekilleri de rüzgârların hızını etkiler. Örneğin, engebeli arazilerde sürtünme faktörüne bağlı olarak rüzgârların hızı azalmaktadır.

Yukarıda rüzgârların hızı üzerinde etkili olan durumlar ile ilgili bazı bilgiler numaralandırılarak verilmiştir.

Buna göre, verilen cümlelerden hangisinde **yanlış** bir bilgi verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 8.

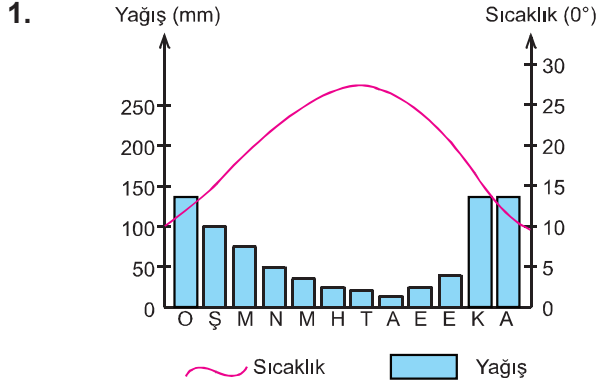

Yukarıdaki harita üzerinde oklar ve numaralarla gösterilen yerel rüzgâr isimleri ve özellikleri ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi **doğru değildir**?

- A) I numara ile gösterilen rüzgâr lodos olup etkili olduğu süreçlerde sıcaklığı artırmaktadır. Bu rüzgârın zaman zaman şiddetli esmesi kısa süreli tahribatlara yol açabilmektedir.
 B) III numaralı rüzgâr sam yeli rüzgârı olup özellikle Güneydoğu Anadolu'da yaz mevsimlerinin çok sıcak geçmesine yol açabilmekte, bazen de çöl kumlarının ülkemize taşınmasına neden olmaktadır.
 C) IV numaralı rüzgâr karayel olup ülkemize doğu bölgelerimizden giren soğuk ve kar yağışlı hava kütlelerinin taşıyıcısıdır.
 D) II ve IV numaralı rüzgârlar matematik konuma bağlı olarak soğuk, I ve III numaralı rüzgârlar ise sıcak karakterli rüzgârlardır.
 E) II numaralı rüzgâr Balkanlar'dan ülkemize giriş yapan soğuk karakterli rüzgârlardır.

TEST - 3

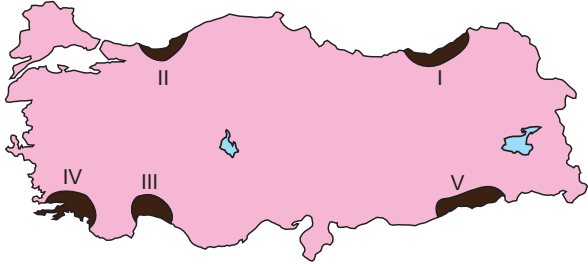

Yukarıda verilen grafik Türkiyede bulunan bir ilin yağış ve sıcaklık değişimini göstermektedir.

Buna göre, grafikte belirtilen bilgiler doğrultusunda aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Grafiği verilen merkez Rize iline ait olabilir.
- B) Yağış rejimi düzensiz olduğu için akarsu rejimleri de düzensizdir.
- C) Yıllık yağış miktarı 650 mm civarındadır.
- D) Doğal bitki türleri arasında defne, zeytin ve kocayemiş bulunabilir.
- E) Kışlar ılık geçtiği için narenciye tarımı yapılabilir.

2. Türkiye hem matematik hem de özel konum koşullarına bağlı olarak iklim çeşitliliğinin fazla olduğu bir ülkedir. Ayrıca yağış miktarı bölgeler arasında oldukça değişken bir tablo çizmektedir.

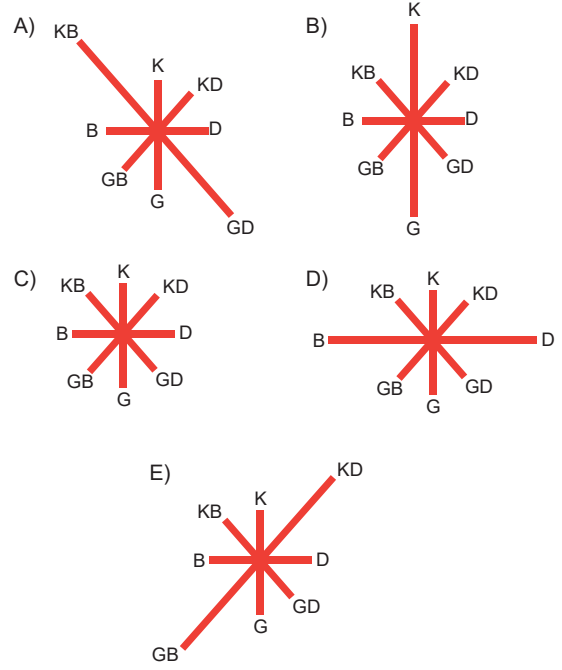

Buna göre, yukarıdaki taralı alanlardan hangisi diğerlerinden daha az yağış alır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Yer şekilleri rüzgâra yön verici özelliğe sahiptir. Örneğin; İstanbul Boğazı'nda rüzgârlar daha çok kuzeydoğu- güneybatı yönünde esmektedir.

Buna göre, aşağıda verilen rüzgâr frekans güllerinden hangisinin İstanbul Boğazı'na ait olacağı söylenebilir?

4. Rüzgârlar sıcaklık üzerinde önemli etkilere sahiptir. Kutup yönlü rüzgârlar genel olarak sıcaklığı azaltırken Ekvator yönlü olanlar sıcaklığı artırır.

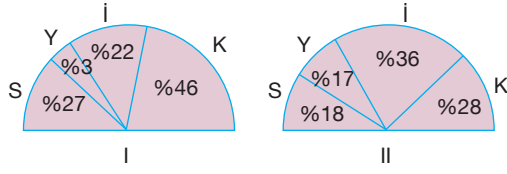
Buna göre, aşağıdaki rüzgârlardan hangisi bağıl nem oranını azaltır?

- A) İzmir'de etesien
- B) Kars'ta poyraz
- C) Sinop'ta yıldız
- D) Şanlıurfa'da samyeli
- E) Zonguldak'ta karayel

5. Aşağıdaki kentlerden hangisi Türkiye'de bağıl nemin yüksek olduğu yerler arasında gösterilemez?

- A) Artvin
- B) Rize
- C) Zonguldak
- D) Eskişehir
- E) Trabzon

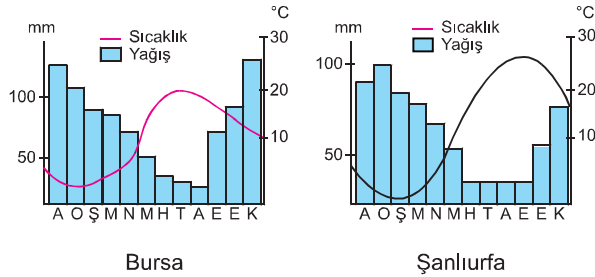
6.

Yukarıdaki yağış rejimleri verilen merkezin yer aldığı bölgeler hangi seçenekte doğru verilmiştir?

I	II
A) Batı Karadeniz	Erzurum - Kars
B) Antalya	Doğu Karadeniz
C) Doğu Karadeniz	Adana
D) Yukarı Murat - Van	Asıl Ege
E) Asıl Ege	Yukarı Sakarya

7.

Yukarıdaki Bursa ve Şanlıurfa şehirlerimize ait yağış ve sıcaklık grafiklerinden de yorumlanacağı üzere Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Marmara Bölgesi kadar yağış almasına karşın bitki örtüsü bakımından Türkiye'nin en fakir bölgesidir. **Bu durumun yaşanması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

- Yeryüzü şekillerinin farklılığı
- Yağışların yer altı suyuna karışması
- Arazinin kalkerli bir yapıya sahip olması
- Buharlaştırma şiddetinin fazla olması
- Yükseltinin fazla olması

8.

	Sıcaklık (°C)	Yükselim (m)
Çorum	10,9	800
Konya	11,5	1000
Sivas	8,5	1300

Yukarıda üç ilin sıcaklık değerleri ve yükselteleri verilmiştir. **Bu illerin, deniz seviyesine indirgenmiş sıcaklıklarına göre yüksekten düşüğe doğru sıralanışı, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?**

- Konya - Sivas - Çorum
- Sivas - Konya - Çorum
- Çorum - Sivas - Konya
- Konya - Çorum - Sivas
- Sivas - Çorum - Konya

9.

Türkiye'nin en fazla yağış alan illerinin başında gelen Rize'de 1931 yılında 4045,3 mm ile yıllık en yüksek toplam yağış, 114,5 mm ile de 1970 yılında Iğdır'da en düşük toplam yağış gerçekleşti. Bitlis'te 1954 Şubat ayında 535 cm ile en yüksek kar kalınlığı ölçülürken, günlük en yüksek yağış miktarı da 11 Aralık 1971'de 469,9 mm ile Kemer'de görüldü.

Ekstrem olarak nitelendirilen yukarıdaki doğa olaylarının Türkiye'de sıkça yaşanması;

- Matematik konum
- Özel konum
- Jeopolitik konum

konularından hangileriyle açıklanır?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve II
- II ve III

10.

Türkiye'nin iklimi üzerinde mutlak ve göreceli konumu aynı anda etkili olmuştur.

- Yükselti
- Denize göre konum
- Orta kuşakta yer alması
- Yer şekilleri

Buna göre yukarıdakilerden hangisi iklim üzerindeki mutlak konum etkisine örnek olarak gösterilebilir?

- Yalnız I
- Yalnız III
- I ve II
- II ve IV
- III ve IV

GENEL TEKRAR TESTİ - 3

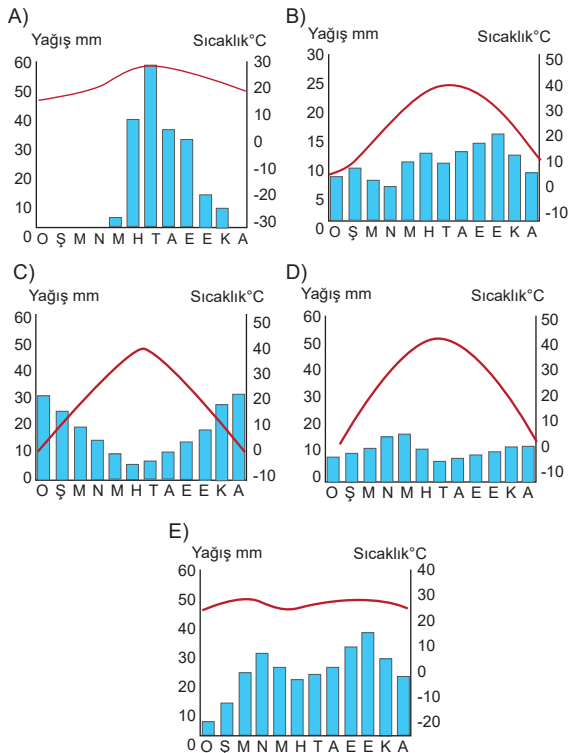
1. Yeryüzünde sıvı ve katı hâlde değişik şekil ve şartlarda bulunan suyun meteorolojik etkenler sonucunda atmosfere gaz hâlinde dönmesi "buharlaşma" olarak isimlendirilir. Buharlaşma yere, zamana ve birçok faktöre bağlı olarak değişim gösterir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi buharlaşma üzerinde daha az etkiye sahiptir?

- A) Sıcaklık
B) Jeolojik yapı
C) Basınç
D) Yükselti
E) Buharlaşma yüzeyinin genişliği

2. • Muson Asya'sında yer alan bir ülkedir.
• Tarımsal üretiminde pirinç ve çay önemli yer tutar.
• Yağışlar orografik biçimde gerçekleşir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen ülkeye ait yağış - sıcaklık grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

3. İlman kuşak içerisinde yer alan Türkiye sahip olduğu bitki çeşitliliği açısından, çevresindeki birçok ortamdaki farklı özellikleri ile dikkat çeker. Ülkemizde yayılış gösteren bitki sayısı, kendi başına Avrupa kıtasında olan bitki sayısından fazladır.

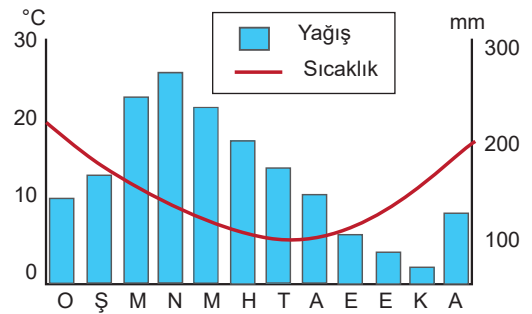
Bu durumun ortaya çıkmasında;

- I. Bitkilerin yetişme ortamlarının çeşitli olması
II. Kısa mesafelerde yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
III. Jeolojik yapı
IV. Endüstrileşme

gibi faktörlerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. Aşağıda bir bölgenin aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Grafiğe göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yağışlar daha çok yağmur şeklindedir.
B) Güney Yarım Küre'deki bir bölgenin sıcaklık ve yağış grafiğidir.
C) Yıllık sıcaklık farkı 20°C'yi geçmez.
D) Yağışın en az olduğu mevsim ilkbahardır.
E) Grafik, Akdeniz çevresindeki ülkelere aittir.

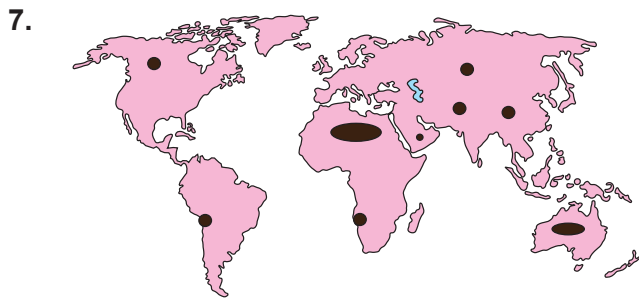
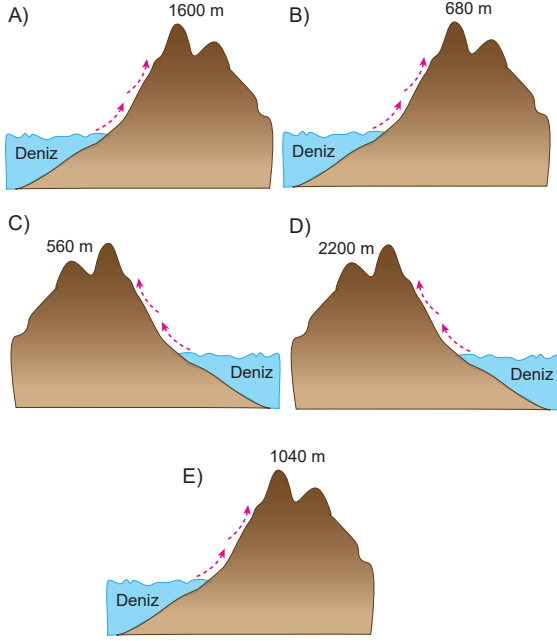
5. Yeryüzünde herhangi bir alandaki yağış miktarının yıl içindeki dağılımına (aylık ya da mevsimlik) o yerin "yağış rejimi" denir.

- I. Savan iklimi
II. Akdeniz iklimi
III. Ekvatorial iklim
IV. Okyanusal iklim

Buna göre, yukarıda verilen iklimlerden hangilerinde yağış rejimi düzenlidir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Aşağıdaki şekillerde gösterilen, deniz seviyesinden itibaren yükselmeye başlayan hava kütlelerinin hepsinin sıcaklıkları ve içersinde bulundukları nem miktarları aynıdır. **Buna göre, aşağıda ulaştıkları yükselti değerleri gösterilen hava kütlelerinden hangisinin daha fazla yağış bırakması beklenir?**

Yukarıdaki Dünya haritasında sınırları belirtilen bölgelerin oluşturulmasında;

- I. İklim koşulları
- II. Yüzey şekilleri
- III. Jeolojik yapı
- IV. Ekonomik özellikler

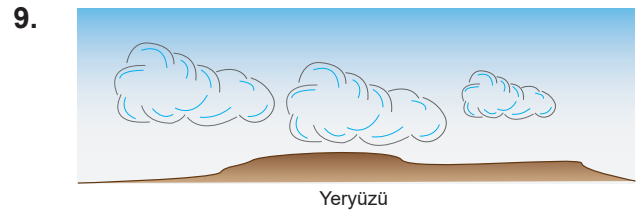
faktörlerinden hangileri kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve IV

8. Yağmur ormanları sıcaklığın ve nemliliğin yüksek, bitki örtüsünün gür olduğu ormanlardır. Bu ormanlar milyonlarca bitki ve hayvan için hayvan için, ayrıca yeryüzünün ekolojisi için çok önemlidir. Yağmur ormanlarındaki bitkiler dünyadaki oksijenin çoğunu üretmektedir. Bu bitkiler aynı zamanda başka açılardan da çok önemlidir; birçoğu salgın hastalıklarla savaşmakta kullanılan yeni ilaçların yapımında kullanılmaktadır. Ancak günümüzde bu ormanlar hızla tahrip edilmektedir.

Aşağıda verilenlerden hangisinin yağmur ormanlarının tahrip edilmesine neden olan olaylar arasında etkisi daha fazladır?

- A) Yağmur ormanlarının milli park alanlarına dönüştürülmesiyle yoğun turist ziyaretleri yaşanması sonucunda doğal yaşam alanların bozulması
- B) Hızla artan nüfusun, odun, kereste ve yerleşim alanı elde etmek için yağmur ormanlarını tahrip etmesi
- C) Yağmur ormanları çevresindeki ülkelerin, hızla artan yoğun sanayi faaliyetleri nedeni ile ormanlardaki canlı çeşitliliğinin yok olması
- D) Yağmur ormanlarının tarım gelirini artırmak için plantasyon tarım alanlarına dönüştürülmesi
- E) Dünya kağıt ihtiyacını karşılamak için yağmur ormanları çevresinde çok sayıda kağıt ve selüloz sanayinin gelişmiş olması

Bulutların şekilde görüldüğü gibi alt seviyelerinin aynı seviyede ve düz oluşu aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) Yoğunlaşmanın alt seviyelerde başladığının
- B) Havadaki nem oranının yüksek oluşunun
- C) Havada yatay hareket görüldüğünün
- D) Havada yükselme hareketi olduğunun ve yoğunlaşmanın aynı seviyede başladığının
- E) Yoğunlaşmanın aynı seviyede başlamadığının

TEST - 2

1. Aşağıdaki tabloda bazı göllerimizin su özellikleri verilmiştir.

Göl	Su Özelliği
Van Gölü	Sodali
Tuz Gölü	Tuzlu
Burdur Gölü	Acı
Beyşehir Gölü	Tatlı

Buna göre, göl sularının kimyasal özelliklerinin farklı olmasında;

- Göl çanağındaki kayaç yapısı
- Gölün havza özelliği
- Gölün oluşum şekli

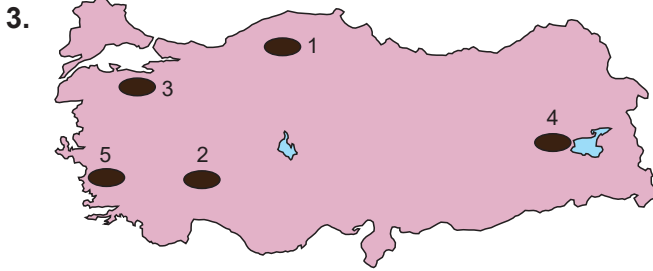
gibi özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Yağış miktarı, buharlaşma miktarı, yağış biçimi ve akarsu havzasının genişliği bir akarsuyun debisi üzerinde etkili olan faktörlerdir.

Buna göre, aşağıdaki akarsularımızdan hangisinin debisinin en yüksek olduğu mevsim değerlerinden farklıdır?

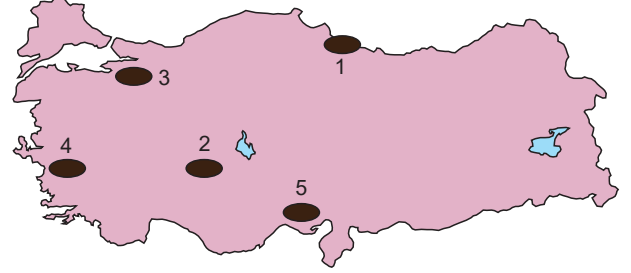
- A) Manavgat B) Küçük Menderes C) Asi
D) Gediz E) Kura

Haritada gösterilen numaralı alanlardaki göller oluşumlarına göre sınıflandırılırsa aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

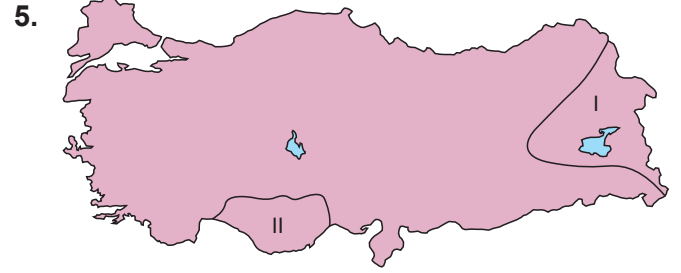
- A) 1 - Heyelan set gölü
B) 2 - Karstik göl
C) 3 - Tektonik göl
D) 4 - Volkanik set gölü
E) 5 - Kıyı set gölü

4. Yağış miktarının az, buharlaşmanın fazla olduğu bölgelerde yer altı su seviyesinin daha düşük olduğu görülmektedir.

Buna göre, haritada gösterilen bölgelerden hangisinde yer altı su seviyesi daha düşüktür?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralarla gösterilen alanlardaki akarsuların ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Denge profiline ulaşmamış olmaları
B) Rejimlerinin düzensiz olması
C) Hem yağmur hem de kar erimeleri ile beslenmeleri
D) Debilerinin kış mevsiminde en yüksek olması
E) Hidroelektrik potansiyellerinin yüksek olması

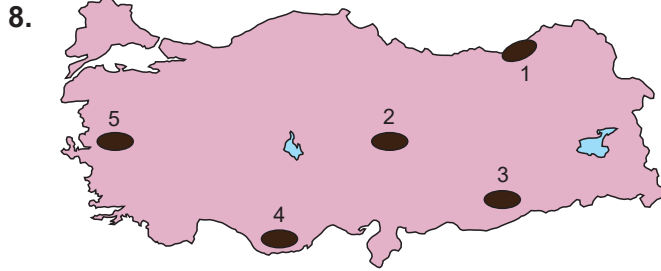
6. I. Ulaşım
II. Enerji üretimi
III. Tarımsal sulama
IV. Su sporları

Türkiye akarsularından yukarıdaki alanlardan hangilerinde daha çok yararlanılmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

7. I. Yatak eğimleri azdır.
II. Vadi tabanları geniştir.
III. Ulaşım elverişlidir.
IV. Enerji potansiyelleri yüksektir.
- Yukarıdakilerden hangileri Marmara ve Ege bölgelerindeki akarsuların özellikleri arasında yer alır?**

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen numaralı bölgelerden hangisinde akarsuların akımının en yüksek olduğu mevsim, yağışların en az olduğu mevsimdir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

9. Türkiye'nin en büyük baraj gölleri olan Atatürk, Keban ve Karakaya aşağıdaki akarsulardan hangisi üzerinde bulunmaktadır?

A) Kızılırmak B) Fırat C) Çoruh
D) Dicle E) Göksu

10. • Dalgaların getirdiği materyallerin bir koyun önünü kapatmasıyla oluşmuştur.
• Volkanik gaz patlamaları sonucu oluşan çukurlukta suların birikmesi ile oluşmuştur.
• Tektonik hareketler sonucu oluşan çukurluğa suların dolması ile oluşmuştur.
• Akarsuların taşıdığı alüvyalların bir vadinin önünü kapatması sonucu oluşmuştur.

Aşağıdaki göllerden hangisinin oluşum şekli yukarıda açıklanmamıştır?

A) Büyükçekmece B) Meke Tuzlası C) Akşehir
D) Köyceğiz E) Uzungöl

11. Aşağıda Fırat Nehri'nin bazı özellikleri verilmiştir.

I. Akış hızı yüksektir.
II. Düzensiz rejimlidir.
III. Havzası geniştir.
IV. Debisi yüksektir.

Fırat Nehri'nin yukarıda verilen özelliklerinden hangileri hidroelektrik potansiyelini artırmıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) I ve IV

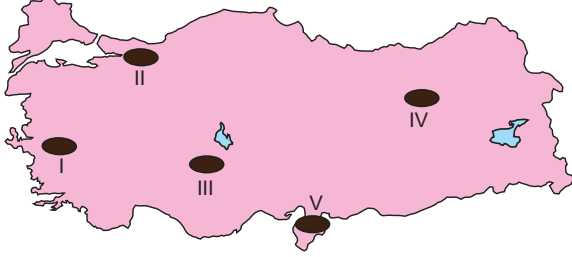
12. Tuz Gölü ile ilgili verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

A) Kapalı havza içindedir.
B) Derinliği azdır.
C) Kapladığı alan mevsimden mevsime çok fazla değişir.
D) Üzerinde taşımacılık yapılır.
E) Tarımsal sulamada kullanılmaz.

TEST - 1

1. Deprem ülkemizde en çok can ve mal kaybına neden olan doğal afettir.

Haritada gösterilen numaralı yerlerden hangisinde şiddetli depremlerin yaşanma olasılığı en azdır?

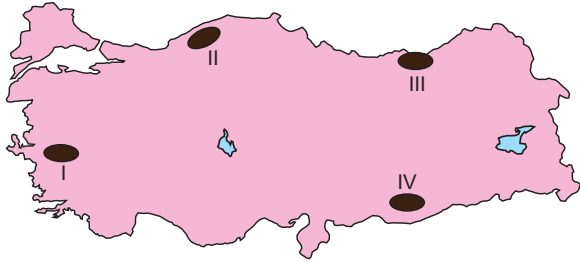
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Erozyon bitki örtüsünün zayıf olduğu ve eğimin fazla olduğu alanlarda daha fazla yaşanmaktadır.

Buna göre, aşağıda verilen illerimizden hangisinde erozyonun daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Samsun B) Kayseri C) Antalya
D) Bursa E) Muğla

3. Heyelan olayları en sık olarak yağışların ve eğimin fazla olduğu bölgelerde yaşanmaktadır.

Buna göre, yukarıdaki haritada gösterilen numaralı alanlardan hangilerinde heyelan olaylarının daha fazla yaşandığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin ülkemizde görülmediği söylenemez?

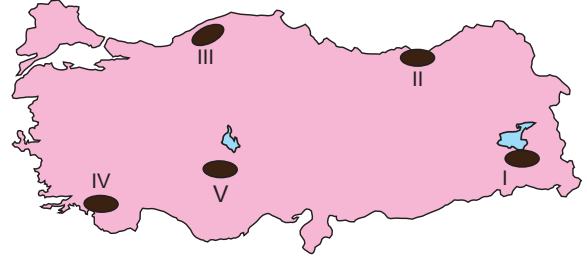
- A) Deprem B) Çığ C) Kasırga
D) Sel ve taşkın E) Heyelan

5. I. Orta Kuşak'ta bulunması
II. Yüksek ve dağlık olması
III. Okyanus kıyısında bulunmaması
IV. Yaz aylarının sıcak ve kurak geçmesi

Türkiye'de kasırga ve tayfun gibi şiddetli rüzgarların görülmemesinde yukarıdakilerden hangileri birlikte etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 6.

Yukarıdaki haritada gösterilen numaralı alanlarda yaşanan doğal afetlerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

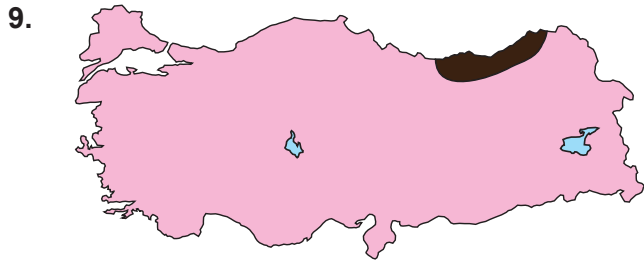
- A) I numaralı alanda kar yağışının fazla olması ve arazinin eğimli olması nedeniyle çığ olayları yaşanmaktadır.
B) IV numaralı alanda yaz aylarında sıcaklığın yüksek olması ve kuraklık nedeniyle orman yangınları yaşanmaktadır.
C) III numaralı alanda şiddetli yağışlar nedeniyle sel ve taşkınlar yaşanmaktadır.
D) II numaralı alanda eğimin fazla olması ve yağışların fazla olması heyelan olaylarına neden olmaktadır.
E) V numaralı alanda yer yapısının kırıklı olması nedeniyle şiddetli depremler yaşanmaktadır.

7. I. Eğimin fazla olması
II. Karstik araziye sahip olmaları
III. Bitki örtüsünün zayıf olması
IV. Yağış miktarının fazla olması
Yukarıdakilerden hangileri ülkemizde erozyonun fazla olduğu arazilerin ortak özelliklerindedir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Yer şekillerinin engebeli olması ve kar yağışının fazla olması çığ yaşanan alanların genel özellikleridir.
Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinde çığ yaşanması beklenemez?

A) Edirne B) Sivas C) Van
D) Bayburt E) Erzincan

Yer şekli ve iklim özellikleri göz önünde bulundurulursa haritada gösterilen alanda aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin daha az görüldüğü söylenebilir?

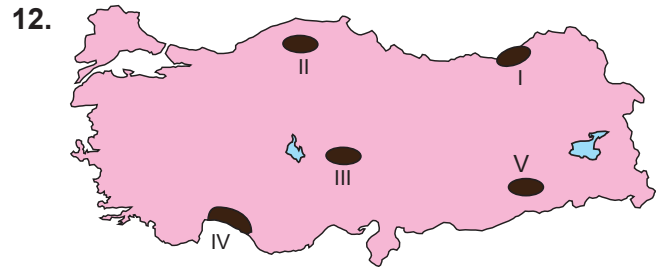
A) Çığ
B) Sel ve taşkın
C) Kütle hareketleri
D) Orman yangınları
E) Heyelan

10. Ülkemizde heyelan olaylarının %65'i ilkbahar aylarında yaşanmaktadır.
Bunda aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Kar erimeleri ile toprağın suya doygun hâle gelmesi
B) İlkbaharda yağışların artması
C) Akarsu debilerinin artması
D) Sıcaklığa bağlı buharlaşmanın artması
E) Yer altı su seviyesinin yükselmesi

11. Ülkemizde erozyonun az olduğu bölgelerin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunur?

A) Eğimin fazla olması
B) Toprağın killi olması
C) Bitki örtüsünü gür olması
D) Fiziksel çözülmenin fazla olması
E) Yağış rejiminin düzensiz olması

Yukarıdaki haritada gösterilen numaralı alanlardan hangilerinde bitki örtüsünün zayıf olması ve yağışların düzensiz olması erozyonu arttırmaktadır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) III ve V